

**Uchwała Nr XXV/264/08
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 30 grudnia 2008r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Grodków na 2009 rok.**

Na podstawie art.10 ust.2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485, z 2006r. Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz.826, z 2007r. Nr 7, poz.48, Nr 82, poz.558) Rada Miejska w Grodkowie uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodków na 2009 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Grodkowie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

inż. Karol Węgrowski

Załącznik
do Uchwały Nr XXV/264/08
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 30 grudnia 2008r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2009.

Wstęp.

Współczesne spojrzenie na narkomanię, a szczególnie przedstawienie jej przez środki masowego przekazu jako zjawiska znacznie poważniejszego niż palenie papierosów, czy picie alkoholu, stało się czymś bardzo niepokojącym.

Zjawisko narkomanii ma charakter procesu – postępuje, ewoluuje i odznacza się zróżnicowaną dynamiką. W dzisiejszych czasach narkomania to nie tylko subkultura, to moda narkotykowa, która przebiega zgodnie z zachodzącymi w niej trendami. Młodzi ludzie, swobodnie dokonują wyborów między dostępnymi używkami – alkoholem, nikotyną i narkotykami. W temacie narkotyków są bardzo dobrze zorientowani, co do ich działania, wiedzą gdzie i od kogo można je kupić, znają ich cenę, co jest modne a od czego się już odchodzi.

Narkotyki charakteryzują się możliwością wywoływania stanu przyzwyczajenia, a nawet przymusu ich dalszego stosowania. Różnego rodzaju substancje psychoaktywne, wykazując taki rodzaj działania, że osobie zażywającej sprawia ono przyjemność i poprawia samopoczucie niosą ryzyko powstawania zależności. Problem nadużywania substancji uzależniających jest o tyle poważny, że większość osób, które ich używają nie leczy się, a nawet nie zdaje sobie sprawy z tego, jak poważne ma problemy ze zdrowiem. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych rodzi szereg problemów zdrowotnych dla człowieka. Mogą być to m.in. śmiertelne zatrucia (przedawkowania), ostre i przewlekłe zaburzenia psychiczne, zaburzenia funkcjonowania poszczególnych narządów lub całego organizmu. Wszystko to prowadzi do obniżenia jakości życia i jego skrócenia. Uzależnienia są przyczyną niebagatelnych szkód społecznych. Na poziomie funkcjonowania rodziny prowadzą do poważnych problemów natury emocjonalnej i ekonomicznej. Na poziomie społeczeństw prowadzą do rosnących kosztów opieki medycznej, powiększania się grupy osób chorych

i niepełnosprawnych. Około 50% wszystkich samobójstw popełnianych jest pod wpływem substancji psychoaktywnych, a do więcej niż połowy śmiertelnych wypadków drogowych przyczynia się osłabienie zdolności (notorycznych kierowców z powodu alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych). Rozprzestrzenianie się chorób przenoszonych przez krew, wśród nich HIV/AIDS i wirusowego zapalenia wątroby jest w dużej mierze skutkiem używania narkotyków drogą dożylną. Jak widać, zjawisko używania narkotyków przez poszczególne jednostki ma z reguły także określone negatywne konsekwencje dla ich najbliższego otoczenia oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa rodząc dlań szereg szkód i kosztów. Dlatego też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.). Ustawa ta określa zadania dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, w tym również dla samorządu gminy jako zadanie własne realizowane oraz dla szkół wyższych, zakładów opieki zdrowotnej i innych jednostek organizacyjnych działających w dziedzinie ochrony zdrowia, jednostek wojskowych i policji, klubów sportowych, zakładów poprawczych, aresztów śledczych i zakładów karnych, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, środków masowego przekazu.

W wykonaniu zadań mogą uczestniczyć także organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe, medyczne, samorządy zawodowe, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Zadania w w/w zakresie samorząd gminy realizuje na podstawie opracowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego przez Radę Miejską, który stanowi merytoryczne i organizacyjne ramy dla realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych priorytetów i wynikających celów.

I Diagnoza w obszarze uzależnienia od narkotyków.

Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w naszym kraju znaczny wzrost rozmiarów problemu narkotyków. Popyt na narkotyki mierzy się rozpowszechnieniem ich konsumpcji. W Polsce źródłem danych na ten temat są:

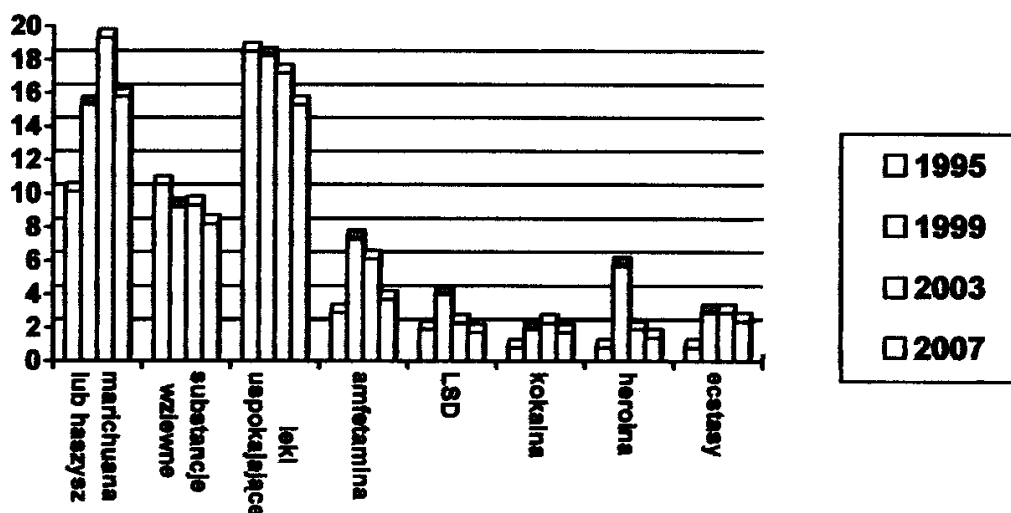
- statystyki instytucji reagujących na problem (lecznictwo, policja itp.);
- badania ankietowe na próbach reprezentatywnych mieszkańców lub wyróżnionych grup, np. młodzieży;
- badania metodami jakościowymi wśród wyróżnionych kategorii, np. młodzieży szkolnej lub osób używających narkotyków w sposób rodzący poważne problemy.

W Polsce, w ciągu ostatnich dwudziestu lat, przeprowadzono wiele lokalnych i regionalnych badań ankietowych wśród młodzieży szkolnej na temat używania różnych substancji psychoaktywnych. Zrealizowano również kilka badań na próbach ogólnopolskich. Idea europejskiej współpracy w badaniach szkolnych na temat używania substancji psychoaktywnych powstała wśród badaczy tej problematyki skupionych wokół Rady Europy (Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs - Pompidou Group). Sprowadza się ona do uzgodnienia i na ile to możliwe wystandardyzowania metodologicznych warunków badań w różnych krajach, tak aby ich wyniki uczynić maksymalnie porównywalnymi. Badania zainicjowane przez tę grupę przyjęły formę wieloletniego programu o nazwie: European School Survey Project on Alcohol and Drugs (ESPAD) i prowadzone są co cztery lata według tych samych wystandardyzowanych technik, co umożliwia porównywalność nie tylko w przestrzeni ale i w czasie. Polska włączając się do tego projektu uzyskała możliwość śledzenia zarówno rozmiarów zjawiska jak i jego trendów rozwojowych na szerokim tle sytuacji w Europie i w poszczególnych jej krajach.

Jak pokazały wyniki dotychczasowych badań ogólnopolskich picie alkoholu przez młodzież stało się niemal statystyczną normą. Używanie substancji nielegalnych stawało się coraz bardziej widocznym problemem. Pod względem rozpowszechnienia używania leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza polskie piętnasto-szesnastolatki znajdują się na pierwszym miejscu w Europie. Wszystkie te napawające niepokojem zjawiska podlegają nierównej dystrybucji na terenie kraju. Generalnie bardziej rozpowszechnione są w wielkich miastach, mniej powszechne w małych miejscowościach. Na zróżnicowania związane ze stopniem urbanizacji nakładają się zróżnicowania regionalne. Zarówno ogólna strategia zapobiegawcza, jak konkretne działania profilaktyczne podejmowane zarówno w skali kraju, jak i na poziomie regionalnym i lokalnym wymagają wiedzy o rozmiarach i trendach w rozwoju zjawiska, stąd potrzeba podejmowania także badań w skali lokalnej i regionalnej.

W wyniku tych badań, obejmujących uczniów trzecich klas gimnazjów, określić można średnie tempo wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków, co przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Odsetki uczniów trzecich klas gimnazjów, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w swoim życiu.

Wyniki badania z 2007 r. na tle wyników poprzednich edycji ESPAD wskazują na to, iż polska młodzież jawi się jako nadal silnie zagrożona przez legalne substancje psychoaktywne, pomimo, że pojawiły się pozytywne tendencje. Większość wskaźników dotyczących substancji nielegalnych także jest dość wysoka, chociaż niższa niż w przypadku substancji legalnych i także wykazująca oznaki spadku. Prowadzenie działań profilaktycznych powinno zatem nadal stanowić bezwzględny priorytet.

Już dane z 2003 r. przemawiały za osłabieniem tempa wzrostu, przynajmniej niektórych wskaźników, dane za 2007 r. wskazują na zmniejszenie się skali zjawiska. Ponadto dzięki poruszeniu kwestii udziału w zajęciach profilaktycznych uzyskaliśmy pierwsze argumenty sugerujące pozytywne efekty zajęć profilaktycznych prowadzonych w szkołach, przynajmniej w kwestii narkotyków. Można zatem stwierdzić, że od badań w 2003r. do 2007r. nastąpiło odwrócenie, a przynajmniej zahamowanie tendencji wzrostowej w zakresie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Trzeba przypomnieć, że na podstawie porównań wyników ESPAD 1995, ESDAD 1999 oraz ESPAD 2003, a także wyniki badań CBOS realizowanych w latach 1992, 1994, 1996, 1999 i 2003 notowano silny trend wzrostowy, chociaż pod koniec okresu objętego tymi porównaniami można było zauważyć symptomy wygasania trendu wśród gimnazjalistów.

Według danych statystycznych stacjonarnego leczenia psychiatrycznego, województwo opolskie nie należy do terenów o największym rozpowszechnieniu zjawiska narkomanii. Jednak w województwie nie ma tendencji do spadku trendu wzrostowego – ilość osób przyjętych do leczenia wzrosła o ponad 10%. Wzrosła też na Opolszczyźnie liczba pacjentów pierwszorazowych. Także w naszym województwie występuje najwyższa frakcja osób niepełnoletnich (prawie 18%) przyjętych do leczenia. Jednakże działalność profilaktyczna w województwie opolskim prowadzona jest na wysokim poziomie rozwiązań strukturalnych. Silnym punktem oddziaływań w naszym województwie stało się wykorzystanie idei profilaktyki rówieśniczej (liderów młodzieżowych, wolontariuszy). Władze samorządowe otwarte są na wiedzę i działanie zaangażowanej społeczności lokalnej pracującej na rozwój profilaktyki. Natomiast Ośrodki Stowarzyszenia MONAR w Zbicku i Graczech są dobrze oceniane przez całą społeczność województwa. Mają również wysokie notowania w społecznościach lokalnych wśród których działają. Działania tych ośrodków są wspierane przez samorządy.

II Podstawowe cele programu.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie Gminy Grodków.

Program będzie realizowany głównie poprzez profilaktykę.

Profilaktyka ma na celu:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków (prowadzenie działalności informacyjnej poprzez ogłaszanie danych nt. epidemiologii i działania placówek prowadzących działalność profilaktyczną; organizowanie kampanii edukacyjnych nt problematyki narkomanii).
2. Wzrost zaangażowania społeczności lokalnych w działania profilaktyczne (wspieranie lokalnych inicjatyw działań profilaktycznych na terenie Gminy, szkół podstawowych, organizacji pozarządowych itp.)
3. Zintegrowanie działań profilaktycznych (młodzież , rodzice, wychowawcy) - wsparcie finansowe i merytoryczne programów profilaktycznych adresowanych do wszystkich zainteresowanych równocześnie: młodzieży, rodziców i nauczycieli.
4. Udostępnianie oferty terapeutycznej (współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami opiekuńczo – wychowawczymi dla dzieci i młodzieży)

III Założenia merytoryczne.

Podstawą prawną do podejmowania działań zapobiegających narkomanii są zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

CEL STRATEGICZNY

PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM NARKOTYKOWYM W GMINIE GRODKÓW

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Edukacja osób z problemem narkotykowym w ramach uzyskiwania specjalistycznej pomocy.
2. Szkolenie osób pomagającym uzależnionym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowych.
3. Upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki,
4. Utrzymywanie stałego kontaktu i współpracy z poradnią uzależnień oraz ośrodkami terapeutycznymi.
5. Dofinansowanie do prawidłowego funkcjonowania świetlic opiekuńczo-wychowawczych, Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Udzielanie pomocy w ramach funkcjonowania Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, zajmującego się informacją oraz pomocą prawną.
2. Wspieranie i pomoc osobom z problemem narkotykowym w ramach działania „Telefonu Zaufania”.

3. Tworzenie i finansowanie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.
4. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Odwykową, Policją, Sądem, szkołami i organizacjami pozarządowymi w sprawach dotyczących zażywania narkotyków.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
3. Prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych.
4. Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.
5. Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Dopuszczenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
7. Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizowanie imprez kulturalno-oświatowych oraz wypoczynku o charakterze profilaktycznym, tj. kolonii, obozów, wycieczek.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Zajęcia psychoedukacyjne dla rodzin, ukierunkowane na zmianę nawyków zachowania, które mogą utrudniać reintegrację społeczną osoby po ukończeniu leczenia.
2. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
3. Organizowanie szkoleń, konferencji, happeningów mających na celu zwiększenie świadomości, kompetencji i kwalifikacji osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

IV Podmioty współpracujące oraz odpowiedzialne za realizację programu.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Komisariat Policji.
4. Szkoły.
5. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

V Finansowanie.

Działania podejmowane w związku z realizacją zadań określonych w niniejszym programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 7% planu dochodów w 2009r., tj. 21.000,00 zł.